

Suvestinė redakcija nuo 2009-01-28 iki 2009-04-02

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [18-563](#), i. k. 1042210ISAK00003-17

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL ŽVEJYBOS LAIVŲ, KURIŲ ILGIS 24 M IR DAUGIAU, SAUGOS IR KONTROLĖS
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. sausio 14 d. Nr. 3-17

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [75-2264](#); 2005, Nr. [31-974](#)) 3 straipsnio 2 dalimi ir 36 straipsniu bei įgyvendindamas 1997 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyvą 97/70/EB, nustatančią suderintus saugumo reikalavimus 24 metrų ilgio ir ilgesniems žvejybos laivams (OL 1998 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 4 tomas, p. 3), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/84/EB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 173):

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3-12](#), 2009-01-20, Žin., 2009, Nr. 10-381 (2009-01-27), i. k. 1092210ISAK00003-12

1. T v i r t i n u Žvejybos laivų, kurių ilgis 24 m ir daugiau, saugos ir kontrolės taisykles (pridedama).

2. P a v e d u Lietuvos saugios laivybos administracijai patvirtinti reikalavimus žvejybos laivų konstrukcijai, nelaidumui vandeniui ir įrangai, laivo stovumui, mechanizmams ir elektros įrangai, priešgaisrinei ir laivo įgulos apsaugai, gelbėjimo priemonėms ir įrenginiams, navigacinei įrangai ir įrenginiams bei radijo ryšiui, žvejybos laivo atitikties liudijimo bei išimties liudijimo pavyzdžius ir iki 2004 m. gegužės 15 d. juos paskelbti „Valstybės žiniuose“.

3. Šio įsakymo 1 punktu patvirtintos taisyklės įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2004 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 3-17

ŽVEJYBOS LAIVŲ, KURIŲ ILGIS 24 M IR DAUGIAU, SAUGOS IR KONTROLĖS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žvejybos laivų, kurių ilgis 24 m ir daugiau, saugos ir kontrolės taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) nustato saugos, konstrukcijos, statybos ir priežiūros standartus, apžiūrų vykdymo, liudijimų ir išimčių išdavimo bei kontrolės procedūras naujiems ir esamiems žvejybos laivams.

2. Šios taisyklės taikomos žvejybos laivams, plaukiojantiems su Lietuvos valstybės vėliava, išskyrus taisyklių 35 punktą, kuris taikomas žvejybos laivams, plaukiojantiems su užsienio valstybės vėliava.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-12](#), 2009-01-20, *Žin.*, 2009, Nr. 10-381 (2009-01-27), i. k. 1092210ISAK00003-12

3. Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje draudžiama eksploatuoti su užsienio valstybės vėliava plaukiojančius laivus, atiduoti laimikį Lietuvos Respublikos uostuose, jei tos valstybės kompetentinga institucija nėra paliudijusi, kad jie atitinka 1997 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyvos 97/70/EB (toliau vadinama – direktyva 97/70/EB) arba šių taisyklių nustatytus saugos standartus.

4. Šios taisyklės netaikomos pramoginiams laivams, užsiimantiems nekomercine žvejyba.

5. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Esamas žvejybos laivas – tai nenaujas žvejybos laivas.

Liudijimas – valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, kompetentingų institucijų ar jų pripažintųjų organizacijų (klasifikacinių bendrovių) išduotas dokumentas, liudijantis, kad laivas atitinka direktyvos 97/70/EB jos galiojančios redakcijos ar šių taisyklių reikalavimus.

Naujas žvejybos laivas – žvejybos laivas, jeigu šių taisyklių prieduose nenustatyta kitaip, dėl kurio:

- 1999 m. sausio 1 d. ar vėliau sudaryta statybos ar esminės rekonstrukcijos sutartis;
- statybos arba esminės rekonstrukcijos sutartis buvo sudaryta iki 1999 m. sausio 1 d. ir bus įvykdyta po trejų ar daugiau metų nuo šios datos; arba
- statybos sutartis nebuvo sudaryta, tačiau 1999 m. sausio 1 d. ar vėliau:
- pastatytas kilis ar
- pradėta to laivo statyba arba pradėti surinkimo darbai, kuriems bus sunaudota mažiausiai 50 tonų arba 1 proc. (kuri vertė mažesnė) apytikrės visos statybinės medžiagos masės.

Pripažintoji organizacija – valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, pripažintoji organizacija (klasifikacinė bendrovė), įgaliota atlikti laivų techninę priežiūrą bei apžiūrą pagal nacionalinių teisės aktų, tarptautinių sutarčių, klasifikacinės bendrovės taisyklių reikalavimus ir išduoti atitinkamus tai patvirtinančius liudijimus.

Žvejybos laivas arba **laivas** – laivas, kurio ilgis 24 m ir daugiau, su jame sumontuota komercinės žuvų ar kitų gyvųjų jūros išteklių žvejybos įranga, arba laivas, naudojamas šiai žvejybai.

II. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

6. Žvejybos laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava ir eksploatuojami specifinėse zonose, turi atitikti Lietuvos saugios laivybos administracijos (toliau vadinama – Administracija) nustatytus reikalavimus, taikomus laivams, eksploatuojamiems atitinkamose zonose.

7. Laivas, kuriame atliktas remontas, pakeitimai, modernizacija ir kuriame tuo metu buvo sumontuota įranga, turi atitikti reikalavimus, taikytus iki tokio laivo remonto, pakeitimų ar modernizacijos.

8. Laivas, kuriame atliktas esminis remontas, modifikavimas, rekonstrukcija ir su tuo susiję įrengimo darbai, turi atitikti naujiems laivams nustatytus reikalavimus, kiek tai susiję su tuo remontu, atliktais pakeitimais ir modernizacija ir kiek, Administracijos manymu, tai daryti yra tikslinga ir praktiškai įmanoma.

9. Kai su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojančiame žvejybos laive sumontuojama jūrinė įranga, išvardyta įrenginių, kurių atitikties vertinimo bandymai turi būti atliekami pagal Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų bei teisės aktų nuostatas sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 480 „Dėl laivų įrenginių sertifikavimo nuostatų patvirtinimo“ ir atitinkanti šių nuostatų reikalavimus, laikoma, kad tokia įranga atitinka ir šių taisyklių reikalavimus, nežiūrint į tai, ar pagal šių taisyklių nuostatas ši įranga turi būti testuota ar patvirtinta naudojimui.

III. APŽIŪROS

10. Kiekviename žvejybos laive Administracija vykdo šias apžiūras:

10.1. pirminę apžiūrą prieš pradedant naudoti laivą arba prieš pirmą kartą išduodant liudijimą;

10.2. periodines apžiūras:

10.2.1. kas ketverius metus apžiūrint konstrukciją, įskaitant išorinę laivo korpuso dalį ir laivo mechanizmus, pagal Administracijos patvirtintus reikalavimus laivo konstrukcijai, nelaidumui vandeniui ir įrangai, laivo stovumui, mechanizmams ir elektros įrangai, priešgaisrinei ir įgulos apsaugai;

10.2.2. kas dvejus metus apžiūrint laivo įrangą pagal Administracijos patvirtintus reikalavimus laivo konstrukcijai, nelaidumui vandeniui ir įrangai, laivo stovumui, mechanizmams ir elektros įrangai, priešgaisrinei ir įgulos apsaugai, gelbėjimo priemonėms ir įrengimams, navigacinei įrangai ir įrengimams;

10.2.3. kas metus apžiūrint radijo įrangą, įskaitant tą, kuri naudojama gelbėjimo priemonėse, ir laivo radiopelengatorius, pagal Administracijos patvirtintus reikalavimus laivo gelbėjimo priemonėms ir įrenginiams, radijo ryšiui, navigacinei įrangai ir įrengimams;

10.3. tarpinės apžiūras – kas dvejus metus su leistinu trijų mėnesių nuokrypiu į vieną ar į kitą pusę, apžiūrint ne iš medžio pastatytų laivų, o kartą per metus – medinių laivų konstrukcijas ir mechanizmus bei įsitikinant, kad nėra padaryta jokių pakeitimų, kurie galėtų pabloginti laivo ar įgulos saugumą.

11. Esant laivo savininko (valdytojo) prašymui, šių taisyklių 10 punkte minimas apžiūras Administracija, jei tai tikslinga, gali pavesti atlikti pripažintajai organizacijai. Gavusi iš laivo savininko (valdytojo) paraišką, Administracija per 10 dienų išnagrinėja gautą paraišką ir nusprendžia, kas vykdys šio laivo apžiūrą: Administracija ar pripažintoji organizacija. Tokiu atveju Administracija apie tai raštu praneša laivo savininkui (valdytojui) ir pripažintajai organizacijai. Pripažintoji organizacija, atlikusi laivo apžiūrą, turi pateikti Administracijai apžiūros ataskaitų kopijas.

12. Pirminės apžiūros metu:

12.1. nuodugniai patikrinama laivo techninė dokumentacija, apžiūrima laivo konstrukcija, stovumas, mechanizmai, įrenginiai ir medžiagos, įskaitant išorinę laivo korpuso dalį bei vidinę ir išorinę katilų ir įrangos dalis;

12.2. įsitikinama, kad įrenginiai, medžiagos, korpuso konstrukcija, katilai, kiti slėginiai indai bei jų priedai, pagrindiniai ir pagalbiniai mechanizmai, elektros įranga, radijo įranga, įskaitant tą, kuri naudojama gelbėjimosi priemonėse, priešgaisrinė apsauga, priešgaisrinės saugos sistemos, gelbėjimosi priemonės, laivo navigacinė įranga, laivybos leidiniai ir kita įranga atitinka jiems keliamus reikalavimus;

12.3. apžiūrima, ar visos laivo dalys ir jo įranga yra pagaminta kokybiškai ir ar laive yra sumontuotos ir veikia navigacinės šviesos, garsinių ir pavojaus signalų perdavimo priemonės, pagal šių taisyklių reikalavimus bei 1972 m. tarptautinės konvencijos dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje (COLREG 72), reikalavimus;

12.4. apžiūrima locmano priėmimo-perdavimo įranga, jei tokią laivas privalo turėti, įsitikinant, kad ji yra saugi ir atitinka reikalavimus, nustatytus 1974 m. tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 74).

13. Periodinės apžiūros metu turi būti užtikrinama, kad įranga, nurodyta šių taisyklių 12 punkte, atitinka jai taikomus reikalavimus, kad ji yra geros darbinės būklės ir kad informacija apie laivo stovumą yra laive ir ji lengvai prieinama.

14. Tuo atveju, kai liudijimo galiojimo laikas pratęsiamas pagal šių taisyklių 31 arba 32 punktų nuostatas, apžiūrų intervalai gali būti atitinkamai pratęsti.

15. Informacija apie periodines apžiūras, nurodytas šių taisyklių 10.2.2 ir 10.2.3 punktuose, ir tarpines apžiūras, nurodytas 10.3 punkte, turi būti pateikta liudijime.

16. Jeigu apžiūros metu inspektorius nustato, kad laivo ar jo įrangos būklė iš esmės neatitinka liudijime nurodytų duomenų ar yra netinkama plaukti į jūrą, nes kelia grėsmę pačiam laivui ir jame esantiems žmonėms, jis turi teisę reikalauti, kad būtų imtasi priemonių laivo ar jo įrangos būklei pataisyti. Jeigu nesiimama tokių priemonių, inspektorius privalo neleisti laivui išplaukti iš uosto ir sustabdyti liudijimo galiojimą. Visais tokiais atvejais inspektorius privalo nedelsdamas informuoti Administraciją ir uosto, kuriame stovi laivas, kompetentingas institucijas.

17. Užbaigus bet kurią laivo apžiūrą pagal šių taisyklių reikalavimus, be Administracijos leidimo negalima keisti laivo konstrukcijos, mechanizmų, įrangos ar kitų apžiūrėtų dalių.

18. Kiekvieną kartą, kai laivas patiria avariją ar randamas koks nors gedimas, ir tai gali turėti įtakos laivo saugumui ar gelbėjimo priemonių ar kitos įrangos efektyvumui ar komplektiškumui, laivo kapitonas ar savininkas turi nedelsdamas informuoti Administraciją, kuri turi nustatyti, ar reikalingos šiose taisyklėse numatytos apžiūros. Jeigu laivas yra užsienio valstybės uoste, jo kapitonas ar savininkas taip pat turi nedelsdamas informuoti atitinkamas uosto kompetentingas institucijas.

IV. IŠIMTYS

19. Administracija gali išduoti dokumentą, liudijantį, kad naujus konstrukcinius ypatumus turintis laivas yra atleistas nuo Administracijos patvirtintų reikalavimų laivo konstrukcijai, nelaidumui vandeniui ir įrangai, laivo stovumui ir su juo susijusioms jūrinėms savybėms, mechanizmų ir elektros įrangai, priešgaisrinei apsaugai, įgulos apsaugai, gelbėjimo priemonėms ir įrengimams, jeigu jų taikymas gali turėti neigiamos įtakos tokių ypatumų tobulinimo tyrimui ir jų pritaikymui laivuose. Tačiau tuo atveju Administracija turi įsitikinti, kad tokio laivo konstrukciniai ypatumai užtikrina tam laivui taikomus saugos reikalavimus.

20. Administracija gali išduoti dokumentą, liudijantį, kad laivas yra atleistas nuo Administracijos patvirtintų reikalavimų laivo navigacinei įrangai ir įrenginiams bei radijo ryšiui.

21. Administracija gali išduoti dokumentą laivui, naudojamam vien tik žvejybai netoli Lietuvos Respublikos pakrantės, liudijantį, kad tas laivas yra atleistas nuo bet kurių šiose taisyklėse išdėstytų reikalavimų, jeigu tuos reikalavimus taikyti yra netikslinga ir nepraktiška, o laivas atitinka saugumo reikalavimus šiam plaukiojimo rajonui, ir:

21.1. laivas naudojamas vien tik žvejybai ne toliau kaip 5 jūrmylės nuo kranto ir nutolsta nuo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ne daugiau kaip 20 jūrmylių;

21.2. laivas eksploatuojamas tik šviesiu paros metu esant ne didesniai kaip 2 metrai bangų aukščiui;

21.3. nėra bendrų navigacinių pavojų.

22. Administracija, suteikdama išimtis pagal šių taisyklių 19, 20 ir 21 punktus, turi pateikti Europos Komisijai duomenis apie padarytas išimtis, kurių pakaktų patvirtinti, kad saugumo lygis yra adekvačiai išlaikytas.

23. Kai pagal šių taisyklių reikalavimus laive reikia sumontuoti ar turėti tam tikros įrangos, medžiagų, priemonių ar prietaisų ar jų analogus arba įgyvendinti tam tikras konkrečias priemones, Administracija gali leisti tame laive sumontuoti ar turėti bet kokios kitos įrangos, medžiagų, priemonių ar prietaisų ar jų analogus arba įgyvendinti bet kokias kitas priemones, jeigu pripažintoji organizacija pateikė Administracijai dokumentus, patvirtinančius, kad atitinkamų bandymų ar patikrinimų metu nustatyta, kad tokia įranga, medžiaga, priemonė ar prietaisas ar jų analogai arba bet kokių priemonių įgyvendinimas yra ne mažiau efektyvus, nei to reikalauja šios taisyklės.

24. Tai atvejais, kai Administracija leidžia pakeisti atitinkamą įrangą, medžiagą, priemonę ar prietaisą ar jų analogus ar bet kokių priemonių įgyvendinimą, ji turi pateikti Europos Komisijai tų pakeitimų duomenis kartu su atliktų bandymų ataskaita.

V. LIUDIJIMŲ IŠDAVIMAS IR PATVIRTINIMAS

25. Nustačius, kad laivas atitinka šių taisyklių reikalavimus, laivo savininkui ar jo įgaliotam asmeniui Administracija išduoda žvejybos laivo atitikties liudijimą, prie kurio pridedamas laivo įrangos sąrašas. Kai laivas atleidžiamas nuo kai kurių šių taisyklių nuostatų vykdymo, laivo savininkui ar jo įgaliotam asmeniui prie atitikties liudijimo papildomai išduodamas žvejybos laivo išimties liudijimas. Visas išlaidas, susijusias su laivo apžiūra ir liudijimų išdavimu, apmoka laivo savininkas (valdytojas) ar jų įgaliotas asmuo Vyriausybės nustatyta tvarka.

26. Pripažintoji organizacija, atlikusi apžiūras šių taisyklių 11 punkte numatytomis sąlygomis, Administracijos pavedimu gali išduoti laikiną, iki šešių mėnesių galiojantį, žvejybos laivo atitikties liudijimą, kurio galiojimo laiko pripažintoji organizacija neturi teisės pratęsti. Tokiu atveju liudijimo ir apžiūrų ataskaitų kopijos turi būti kuo greičiau perduotos Administracijai, kuri kiekvienu atveju išnagrinėjusi apžiūrų ataskaitų kopijas sprendžia, ar žvejybos laivui išduoti liudijimą, numatytą šių taisyklių 25 punkte.

27. Liudijimas, išduotas vadovaujantis šių taisyklių 25, 26 ir 28 punktais, turi būti bet kuriuo metu lengvai prieinamas patikrinimui laive.

28. Administracija gali kreiptis į kitos valstybės kompetentingas institucijas su prašymu atlikti žvejybos laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, apžiūrą ir įsitikinus, kad jis atitinka direktyvos 97/70/EB reikalavimus, išduoti jam žvejybos laivo atitikties liudijimą. Tokiame liudijime turi būti įrašas, kad šis liudijimas išduotas Administracijos prašymu, jis galioja ir yra pripažįstamas taip pat kaip ir liudijimas, išduotas Administracijos. Administracija turi pareikalauti, kad kompetentinga institucija, kuri Administracijos prašymu vykdė apžiūrą, perduotų liudijimo ir laivo apžiūros ataskaitų kopijas.

29. Administracija kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymu gali atlikti laivo, plaukiojančio su užsienio valstybės vėliava, apžiūrą ir įsitikinti, kad jis atitinka direktyvos 97/70/EB reikalavimus, išduoti žvejybos laivo atitikties liudijimą. Tokiu būdu išduotame liudijime turi būti įrašas apie tai, kad šis liudijimas išduotas kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymu, jis galioja ir yra pripažįstamas taip pat kaip ir liudijimas, išduotas tos valstybės kompetentingos institucijos. Liudijimo ir apžiūrų ataskaitų kopijos turi būti kuo greičiau perduotos apžiūros prašiusiai valstybės kompetentingai institucijai.

30. Žvejybos laivo atitikties liudijimas išduodamas ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip vieneriems metams, jei laivas perėjo periodines ir tarpines apžiūras pagal šių taisyklių 10.2, 10.3 ir 13 punktų reikalavimus, išskyrus atvejus, numatytus šių taisyklių 31 ir 32 punktuose. Žvejybos laivo išimties liudijimo galiojimo laikas negali būti ilgesnis už žvejybos laivo atitikties liudijimo galiojimo laiką.

31. Jeigu tuo metu, kai liudijimo galiojimo laikas pasibaigia ar nutrūksta, laivas yra ne Lietuvos Respublikos uoste, Administracija gali pratęsti laivo liudijimo galiojimą, tačiau toks pratęsimas išduodamas tik tam, kad laivas galėtų užbaigti savo reisą į tą Lietuvos Respublikos uostą, kuriame jis bus apžiūrimas, tačiau tik tais atvejais, kai toks pratęsimas yra būtinas ir tikslingas. Liudijimas tokiu būdu negali būti pratęstas ilgesniam nei penkių mėnesių laikotarpiui, o

laivas, kuriam duodamas toks pratęsimas, atplaukęs į Lietuvos Respublikos uostą ar į uostą, kuriame jis bus apžiūrimas, negali išplaukti iš to uosto be naujai išduoto liudijimo.

32. Liudijimas, kuris nebuvo pratęstas pagal šių taisyklių 31 punkto nuostatas, gali būti Administracijos pratęstas ne ilgesniam kaip vieno mėnesio laikotarpiui.

33. Liudijimas netenka galios, jei per nurodytą laiką neatliktos šiose taisyklėse numatytos apžiūros ir jei laivas keičia vėliavą.

VI. ŽVEJYBOS LAIVŲ KONTROLĖ

34. Administracija kontroliuoja, kaip žvejybos laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava, atitinka šių taisyklių nuostatas.

35. Administracija turi teisę vykdyti valstybės uosto kontrolę ir patikrinti žvejybos laivus:

35.1. plaukiojančius su užsienio valstybės vėliava, kurie eksploatuojami Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba atiduoda laimikį Lietuvos uostuose, ar jie atitinka šių taisyklių reikalavimus. Tokia kontrolė turi būti vykdoma laivui įplaukus į Lietuvos uostą ar, jeigu tai būtina ir praktiškai įmanoma, – jūroje;

35.2. plaukiojančius su Europos Sąjungos valstybės vėliava, kurie neeksploatuojami Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje bei neatiduoda laimikio Lietuvos uostuose, tačiau yra įplaukę į Lietuvos uostus, ar jie atitinka direktyvos 97/70/EB reikalavimus;

35.3. plaukiojančius su ne Europos Sąjungos valstybės vėliava, kurie neeksploatuojami Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje bei neatiduoda laimikio Lietuvos uostuose, tačiau yra įplaukę į Lietuvos uostus, ar jie atitinka Torremolinos protokolo reikalavimus, jeigu toks protokolas yra įsigaliojęs;

35.4. jeigu laivas sulaikomas uoste kaip neatitinkantis direktyvos 97/70/EB nuostatų, visas išlaidas, susijusias su laivo patikrinimu, Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka laivo savininkas ar jo įgaliotas asmuo.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-12](#), 2009-01-20, Žin., 2009, Nr. 10-381 (2009-01-27), i. k. 1092210ISAK00003-12

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 3-17 "Dėl Žvejybos laivų, kurių ilgis 24 m ir daugiau, saugos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo